

# ZAKON

## O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETSKOM SISTEMU

### Član 1.

U Zakonu o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS“, broj 54/09), član 1. menja se i glasi:

#### „Član 1.

Ovim zakonom uređuje se: planiranje, priprema, donošenje i izvršenje budžeta Republike Srbije; planiranje, priprema, donošenje i izvršenje budžeta autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: budžet lokalne vlasti); priprema i donošenje finansijskih planova Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje i Nacionalne službe za zapošljavanje (u daljem tekstu: organizacije za obavezno socijalno osiguranje); budžetsko računovodstvo i izveštavanje, finansijsko upravljanje, kontrola i revizija korisnika javnih sredstava i budžeta Republike Srbije, budžeta lokalne vlasti i finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje; nadležnost i organizacija Uprave za trezor, kao organa uprave u sastavu Ministarstva finansija (u daljem tekstu: Uprava za trezor) i trezora lokalne vlasti; druga pitanja od značaja za funkcionisanje budžetskog sistema.

Ovim zakonom utvrđuju se fiskalni principi, pravila i procedure na osnovu kojih se ustanavlja fiskalni okvir, kako bi se obezbedila dugoročna održivost fiskalne politike.

Ovim zakonom ustanavlja se Fiskalni savet, koji nezavisno ocenjuje kredibilitet fiskalne politike sa aspekta poštovanja utvrđenih fiskalnih pravila i na taj način obezbeđuje javnost i odgovornost u njenom vođenju.

Pojedine odredbe ovog zakona uređuju budžetske odnose i pravila koja se primenjuju na vanbudžetske fondove, privredne subjekte i druga pravna lica u kojima država, na svim nivoima vlasti, ima odlučujući uticaj na upravljanje, i to na: izradu finansijskih planova, upravljanje novčanim sredstvima, zaduzivanje i davanje garancija, računovodstvo, izradu i podnošenje izveštaja i izvršenje budžetske kontrole, a koji se, s obzirom na izvore finansiranja i kontrole, uključuju u opšti nivo države (u daljem tekstu: vanbudžetski korisnici).

Ovim zakonom se uređuju i vrste i pripadnost javnih prihoda i primanja i javnih rashoda i izdataka.“

### Član 2.

U članu 2. tačka 3) reči: „Memorandumom o budžetu i ekonomskoj i fiskalnoj politici (u daljem tekstu: Memorandum)“ zamenjuju se rečima: „Izveštajem o fiskalnoj strategiji“.

Tačka 23) menja se i glasi:

„23) **Budžet** je sveobuhvatan plan prihoda i primanja i plan rashoda i izdataka, organizovan u dva odvojena računa: a) račun prihoda i primanja ostvarenih po osnovu prodaje nefinansijske imovine i rashoda i izdataka za nabavku nefinansijske imovine i b) račun finansiranja; budžet je osnovni dokument ekonomске politike Vlade;“.

Posle tačke 25) dodaju se tač. 25a) – 25k), koje glase:

„25a) **Fiskalna politika** predstavlja odluke koje donose ili radnje koje sprovode organi vlasti u vezi sa javnim prihodima i primanjima i rashodima i izdacima i akumulacijom javne imovine i obaveza sa ciljem uticanja na privredna kretanja i ostvarivanje ciljeva fiskalne politike;

25b) **Ciljevi fiskalne politike** označavaju precizne numerički iskazane ciljne vrednosti glavnih fiskalnih agregata koje Vlada nastoji da ostvari u budžetu;

25v) **Anticiklična fiskalna politika** podrazumeva da je fiskalni deficit veći od ciljnog u godinama kada je stopa rasta bruto domaćeg proizvoda (u daljem tekstu: BDP) manja od potencijalne, dok je u godinama kada je stopa rasta BDP veća od potencijalne, fiskalni deficit manji od ciljnog ili se ostvaruje suficit;

25g) **Potencijalna stopa rasta BDP** je najveća stopa rasta koja može biti dostignuta u određenom periodu, bez povećanja stope inflacije;

25d) **Fiskalni principi** označavaju principe odgovornog fiskalnog upravljanja;

25đ) **Fiskalne procedure** sadrže izradu, podnošenje i objavljivanje izveštaja, prognoza, ocena i saopštenja propisanih ovim zakonom;

25e) **Fiskalni rizici** su kratkoročna i srednjoročna odstupanja fiskalnih promenljivih u odnosu na vrednosti koje su predviđene u budžetu, finansijskim ili drugim izveštajima ili projekcijama javnih finansija;

25ž) **Fiskalna pravila** predstavljaju postavljanje ograničenja na fiskalnu politiku, kako bi se ojačala budžetska disciplina, poboljšala koordinacija između različitih nivoa vlasti i smanjila nesigurnost kada je u pitanju buduća fiskalna politika;

25z) **Fiskalni savet** je nezavisan organ koji se obrazuje sa ciljem da unapredi kulturu fiskalne odgovornosti u Republici Srbiji, i to nezavisnom analizom fiskalne politike i podsticanjem stručnih rasprava o fiskalnoj politici;

25i) **Izveštaj o fiskalnoj strategiji** je dokument u kome se navode ciljevi fiskalne politike Vlade i daje ocenu održivosti fiskalne politike, koji Vlada podnosi Narodnoj skupštini;

25j) **Fiskalna održivost** označava mogućnost sprovođenja date fiskalne politike u dužem vremenskom periodu, bez značajnijih promena u poreskoj politici ili rashodima i izdacima;

25k) **Izveštaj o ostvarenom napretku** je dodatak Izveštaju o fiskalnoj strategiji koji sadrži ostvarene rezultate predviđene fiskalne politike u Izveštaju o fiskalnoj strategiji koji je usvojen u prethodnoj fiskalnoj godini.“.

U tački 34) posle reči: „kredita,“ dodaju se reči: „odnosno izdavanje hartija od vrednosti.“.

Tačka 43) briše se.

Posle tačke 51) dodaju se tač. 51a) – 51g), koje glase:

„51a) **Upravljačka odgovornost rukovodilaca** je odgovornost rukovodilaca korisnika javnih sredstava za finansijske, upravljačke i programske nadležnosti koje su im prenete;

51b) **Interna finansijska kontrola u javnom sektoru** je sveobuhvatni sistem mera za upravljanje i kontrolu javnih prihoda, rashoda, imovine i obaveza, koji uspostavlja Vlada kroz organizacije javnog sektora sa ciljem da su upravljanje i kontrola javnih sredstava, uključujući i strane fondove, u skladu sa propisima, budžetom, i principima dobrog finansijskog upravljanja, odnosno efikasnosti, efektivnosti, ekonomičnosti i otvorenosti;

51v) **Finansijsko upravljanje i kontrola** je sistem politika, procedura i aktivnosti koje uspostavlja, održava i redovno ažurira rukovodilac organizacije, a kojim se upravljujući rizicima obezbeđuje uveravanje u razumnoj meri da će se ciljevi organizacije ostvariti na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način;

51g) **Interna revizija** je aktivnost koja pruža nezavisno objektivno uveravanje i savetodavna aktivnost, sa svrhom da doprinese unapređenju poslovanja organizacije; pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve, tako što sistematično i disciplinovano procenjuje i vrednuje upravljanje rizicima, kontrole i upravljanje organizacijom.“.

U tački 60) reč: „Memoranduma“ zamenjuje se rečima: „Izveštaja o fiskalnoj strategiji“.

### Član 3.

U članu 5. posle stava 3. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Ukoliko se pojedini prihodi i primanja, rashodi i izdaci, kao i budžet lokalne vlasti utvrđuju relativno, kao procenat budžeta Republike Srbije, njihov iznos, odnosno visina utvrdiće se primenjujući, kao osnovicu prihode i primanja od prodaje nefinansijske imovine, ako nije drukčije definisano zakonom.“

Dosadašnji st. 4 – 10. postaju st. 5 – 11.

### Član 4.

U naslovu iznad člana 8. reči: „**koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora**“ brišu se.

U članu 8. dodaju se st. 3 – 5, koji glase:

„Republički organ nadležan za poslove statistike jednom godišnje u saradnji sa Ministarstvom određuje spisak budžetskih i vanbudžetskih korisnika javnih sredstava koji pripadaju sektoru opšteg nivoa države čiji će se podaci o poslovanju koristiti za potrebe statističkog izveštavanja o fiskalnoj poziciji, odnosno politici zemlje.

Spisak entiteta iz stava 3. ovog člana se utvrđuje na osnovu međunarodno priznatih standarda.

Republički organ nadležan za poslove statistike propisuje načine izveštavanja i rokove za sve entitete za koje se utvrdi da pripadaju opštem sektoru države.“

### Član 5.

U članu 9. dodaje se stav 10, koji glasi:

„Ministar bliže uređuje način plasiranja slobodnih novčanih sredstava.“

### Član 6.

U članu 14. stav 2. tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 4), koja glasi:

„4) druga primanja utvrđena zakonom.“

### Član 7.

U članu 17. stav 2. briše se.

### **Član 8.**

U članu 19. tačka 7) menja se i glasi:

„7) koncesiona naknada;“.

### **Član 9.**

U članu 20. tačka 4) reč: „zaliha“ zamenjuje se rečima: „robnih rezervi“.

Na kraju tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaje se tačka 7), koja glasi:

„7) druga primanja utvrđena zakonom.“

### **Član 10.**

Član 21. menja se i glasi:

### **„Član 21.**

Primanjima od zaduživanja i prodaje finansijske imovine smatraju se:

- 1) primanja od zaduživanja na domaćem tržištu;
- 2) primanja od zaduživanja na inostranom tržištu;
- 3) primanja od prodaje finansijske imovine na domaćem tržištu;
- 4) primanja od prodaje finansijske imovine na inostranom tržištu;
- 5) druga primanja utvrđena zakonom.“

### **Član 11.**

U članu 22. posle stava 1. dodaju se novi st. 2, 3. i 4, koji glase:

„U planiranju sopstvenih prihoda iz stava 1. ovog člana budžetski korisnici i korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje dužni su da se pridržavaju principa tačnosti na način da ih realno planiraju i raspoređuju za korišćenje u skladu sa potrebama.

Sredstva ostvarena od sopstvenih prihoda, koja se kao takva, u skladu sa posebnim zakonom, koriste za rad organa uprave u sastavu ministarstva, a ne raspoređuju se posebnim aktom Vlade, koriste se za rad ministarstva i organa uprava u njegovom sastavu prema programu i dinamici korišćenja koji donosi nadležan ministar.

Program iz stava 3. ovog člana sadrži, pre svega, plan za korišćenje sredstava za stručno obrazovanje, ospozobljavanje i usavršavanje zaposlenih, stimulativno nagrađivanje zaposlenih, projektovanje, izgradnju i održavanje informacionog sistema, nabavku opreme za rad, izgradnju i kupovinu poslovnog prostora.“

U dosadašnjem stavu 2. koji postaje stav 5. posle reči: „Vlada“, dodaju se reči: „odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti,“.

Posle dosadašnjeg stava 2. koji postaje stav 5. dodaje se stav 6. koji glasi:

„Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, na predlog ministra, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može odlučiti da deo javnih sredstava iz stava 1. ovog člana, ostvarenih u tekućoj godini, odnosno neutrošenih iz ranijih godina, predstavlja opšti prihod budžeta u tekućoj godini.“

### **Član 12.**

U članu 23. tačka 1) posle podtačke (6) dodaje se podtačka (7), koja glasi:

„(7) drugi porez, u skladu sa posebnim zakonom;“

U tački 2) posle podtačke (3) dodaje se podtačka (4), koja glasi:

„(4) takse za specijalne proizvode i aktivnosti;“

U tački 6) posle podtačke (3) dodaju se podtač. (3a) i (3b), koje glase:

„ (3a) primanja od prodaje dragocenosti;

(3b) primanja od prodaje prirodne imovine;“.

### **Član 13.**

U članu 24. stav 1. posle tačke 2) dodaje se tačka 2a), koja glasi:

„2a) drugi porez ili deo poreza u skladu sa posebnim zakonom;“.

U tački 7) posle podtačke (4) dodaju se podtač. (4a) i (4b), koje glase:

„(4a) primanja od prodaje dragocenosti;

(4b) primanja od prodaje prirodne imovine;“.

### **Član 14.**

U članu 25. stav 1. u tački 1) posle podtačke (4) dodaje se podtačka (5), koja glasi:

„ (5) drugi porez, u skladu sa posebnim zakonom;“

U tački 7) posle podtačke (4) dodaju se nove podtačke (4a) i (4b), koje glase:

„(4a) primanja od prodaje dragocenosti;

(4b) primanja od prodaje prirodne imovine;“

### **Član 15.**

Posle člana 27. dodaju se nova poglavila IIA i IIB sa čl. 27a - 27i i naslovima iznad tih članova, koji glase:

„IIa OPŠTI FISKALNI OKVIR

Odgovornost

#### **Član 27a**

Vlada je odgovorna za sprovođenje fiskalne politike i upravljanje javnim finansijama i sredstvima Republike Srbije u skladu sa principima, pravilima i procedurama utvrđenim ovim zakonom.

Izvršni organ lokalne vlasti je odgovoran za sprovođenje fiskalne politike i upravljanje javnom imovinom, prihodima i primanjima i rashodima i izdacima na način koji je u skladu sa ovim zakonom.

## IIb PRINCIPI, PROCEDURE I PRAVILA ODGOVORNOG FISKALNOG UPRAVLJANJA

### Fiskalni principi

#### Član 27b

Opšti principi odgovornog fiskalnog upravljanja su:

- 1) princip polaganja računa podrazumeva da je Vlada, odnosno izvršni organ lokalne vlasti, odgovoran Narodnoj skupštini, odnosno skupštini lokalne vlasti za izvršavanje svojih nadležnosti u vezi sa upravljanjem fiskalnom politikom;
- 2) princip pravičnosti podrazumeva da se upravljanje fiskalnom politikom sprovodi tako što će se u obzir uzeti njen uticaj na blagostanje sadašnjih i budućih generacija;
- 3) princip odgovornosti podrazumeva da se upravljanje javnom imovinom i obavezama, prirodnim resursima i fiskalnim rizicima, sprovodi na način koji učvršćuje fiskalnu održivost;
- 4) princip stabilnosti podrazumeva da se fiskalna politika sprovodi na način koji ne izaziva nagle promene u kretanjima makroekonomskih i fiskalnih indikatora;
- 5) princip transparentnosti podrazumeva da su jasno utvrđeni i definisani zadaci i odgovornosti različitih državnih organa, odnosno organa lokalne vlasti i funkcionera u vezi sa upravljanjem fiskalnom politikom; da su obezbeđene ažurne finansijske i nefinansijske informacije koje se odnose na upravljanje fiskalnom politikom, da su dostupne kako bi se omogućila delotvorna javna provera vođenja fiskalne politike i stanja javnih finansija; da oni koji su odgovorni za objavljivanje takvih informacija te informacije ne uskraćuju, osim ako bi njihovo objavljivanje nanelo značajnu štetu nacionalnoj bezbednosti, odbrani ili međunarodnim odnosima Republike Srbije.

Vlada utvrđuje i sprovodi ciljeve fiskalne politike rukovodeći se sledećim posebnim principima:

- 1) održivost duga države;
- 2) uredno servisiranje duga;
- 3) predvidljivost nivoa poreskih stopa i poreskih osnovica za naredne godine;
- 4) odgovorno upravljanje fiskalnim rizicima;
- 5) upravljanje javnom imovinom i obavezama, prirodnim resursima, na način koji neće opterećivati buduće generacije;
- 6) podsticanje privrednog rasta.

### Izveštaj o fiskalnoj strategiji

#### Član 27v

Vlada svake fiskalne godine podnosi Narodnoj skupštini Izveštaj o fiskalnoj strategiji.

Glavni ciljevi Izveštaja o fiskalnoj strategiji su:

- 1) utvrđivanje kratkoročnih i srednjoročnih ciljeva fiskalne politike Vlade za period od tri uzastopne fiskalne godine, počev od fiskalne godine za koju se Izveštaj o fiskalnoj strategiji podnosi;

- 2) pružanje detaljnog objašnjenja o usklađenosti navedenih srednjoročnih ciljeva sa fiskalnim principima i pravilima utvrđenim ovim zakonom;
- 3) procena uticaja fiskalne politike na međugeneracijsku raspodelu dohotka, kao i procena održivosti fiskalne politike.

#### Procedure u donošenju Izveštaja o fiskalnoj strategiji

##### Član 27g

Nacrt Izveštaja o fiskalnoj strategiji priprema ministar i podnosi Fiskalnom savetu u roku predviđenim budžetskim kalendarom.

Fiskalni savet razmatra nacrt Izveštaja i daje mišljenje ministru.

Sa pribavljenim mišljenjem Fiskalnog saveta, ministar priprema predlog Izveštaja o fiskalnoj strategiji.

Ukoliko bilo koja preporuka Fiskalnog saveta nije ušla u Izveštaj o fiskalnoj strategiji, to se obavezno konstataže i navode se razlozi za takvu odluku, a dostavljeno mišljenje Fiskalnog saveta u celini se prilaže uz Izveštaj o fiskalnoj strategiji.

Nakon usvajanja Vlada podnosi Izveštaj o fiskalnoj strategiji na razmatranje Narodnoj skupštini.

Narodna skupština razmatra Izveštaj o fiskalnoj strategiji, kako bi ocenila da li je izrađen u skladu sa fiskalnim principima i pravilima utvrđenim u ovom zakonu.

Narodna skupština izveštava Vladu da li ima komentare i preporuke u vezi sa Izveštajem o fiskalnoj strategiji.

Ukoliko Vlada, na predlog ministra odluči da izmeni i dopuni Izveštaj o fiskalnoj strategiji na osnovu preporuka koje je dala Narodna skupština, takve izmene i dopune unose se u revidirani Izveštaj o fiskalnoj strategiji, koji se dostavlja Narodnoj skupštini pre upućivanja predloga budžeta za narednu godinu.

#### Sadržaj Izveštaja o fiskalnoj strategiji

##### Član 27d

Izveštaj o fiskalnoj strategiji sadrži:

- 1) srednjoročne projekcije makroekonomskih agregata i indikatora;
- 2) srednjoročne projekcije fiskalnih agregata i indikatora;
- 3) ciljeve i smernice ekonomске i fiskalne politike Vlade za srednjoročni period za koji se donosi Izveštaj o fiskalnoj strategiji;
- 4) izveštaj o poreskoj politici uključujući i izveštaj o poreskim rashodima;
- 5) konsolidovani budžet opštег nivoa države, kao i konsolidovane budžete centralnog i lokalnog nivoa države;
- 6) pregled prioritetnih oblasti finansiranja;
- 7) srednjoročni okvir rashoda budžeta Republike Srbije, uključujući i ukupne rashode po korisnicima budžetskih sredstava za narednu budžetsku godinu i dve naredne budžetske godine;
- 8) pregled i analizu fiskalnih implikacija ekonomskih politika i strukturnih reformi;
- 9) procenu i kvantifikaciju fiskalnih rizika i potencijalnih obaveza;

10) strategiju za upravljanje dugom države u periodu za koji se donosi Izveštaj o fiskalnoj strategiji.

Izveštaj o fiskalnoj strategiji sadrži tri obavezna dodatka:

1) mišljenje Fiskalnog saveta o nacrtu Izveštaja o fiskalnoj strategiji;

2) mišljenje Narodne banke Srbije o nacrtu Izveštaja o fiskalnoj strategiji;

3) izveštaj o napretku ostvarenom u sprovođenju fiskalne politike definisane u Izveštaju o fiskalnoj strategiji koji je usvojen u prethodnoj fiskalnoj godini.

Revidirani Izveštaj o fiskalnoj strategiji sadrži i pregled nenamenskih i namenskih transfera iz budžeta Republike Srbije pojedinačno za svaku jedinicu lokalne samouprave.

#### Izveštaj o ostvarenom napretku

##### Član 27d

Izveštaj o fiskalnoj strategiji sadrži, kao obavezni dodatak, Izveštaj o ostvarenom napretku u sprovođenju fiskalne politike definisane u Izveštaju o fiskalnoj strategiji koji je usvojen u prethodnoj fiskalnoj godini.

Izveštaj o ostvarenom napretku obavezno sadrži sledeće informacije:

1) ažuriranu procenu srednjoročnih makroekonomskih i fiskalnih trendova i projekcija sadržanih u Izveštaju o fiskalnoj strategiji na koji se odnosi Izveštaj o ostvarenom napretku;

2) deo koji sadrži procenu napretka ostvarenog u odnosu na utvrđenu fiskalnu politiku i indikatore utvrđene u Izveštaju o fiskalnoj strategiji na koji se odnosi Izveštaj o ostvarenom napretku;

3) deo koji sadrži ocenu o tome u kojoj meri je Vlada tokom prethodne fiskalne godine vodila fiskalnu politiku u skladu sa principima i pravilima odgovornog fiskalnog upravljanja, utvrđenih u ovom zakonu;

4) druge informacije koje odredi ministar.

#### Fiskalna pravila

##### Član 27e

Fiskalna pravila odnose se na opšti nivo države i ona mogu biti opšta i posebna.

Opštim fiskalnim pravilima određuje se ciljni srednjoročni fiskalni deficit, kao i maksimalni odnos duga prema BDP sa ciljem da se obezbedi dugoročna održivost fiskalne politike u Republici Srbiji.

Posebna fiskalna pravila određuju kretanje plata i penzija, kao i način obuhvata javnih investicija pri računanju fiskalnog deficita i javnih rashoda u periodu od 2011. do 2015. godine.

Opšta fiskalna pravila su:

1) ciljni godišnji fiskalni deficit iznosiće u srednjem roku 1 % BDP;

2) dug opšteg nivoa države, ne uključujući obaveze po osnovu restitucije, neće biti veći od 45 % BDP.

Fiskalni deficit će biti manji od ciljnog ili će se ostvarivati fiskalni suficit u godinama kada je stopa rasta BDP veća od potencijalne, dok će se u godinama kada

je stopa rasta manja od potencijalne, ostvarivati fiskalni deficit koji je veći od ciljnog deficitia.

Da bi se obezbedilo da stvarni fiskalni deficit u srednjem roku bude jednak ciljnom, a da se istovremeno omogući realizacija antiklične fiskalne politike, primeniće se sledeća formula za određivanje fiskalnog deficitia u godini t:

$$d_t = d_{t-1} - a(d_{t-1} - d^*) - b(g_t - g^*)$$

gde su sa  $d_t$  i  $d_{t-1}$  označeni deficitii u godinama t i t-1,  $d^*$  je ciljni fiskalni deficit koji je određen na nivou od 1 % BDP,  $g_t$  je realna stopa rasta BDP u godini t, a  $g^*$  je potencijalna srednjoročna realna stopa rasta BDP.

Deficit u formuli je izražen u procentima od BDP, dok su stope rasta BDP izražene u procentima.

Koefficijent prilagođavanja a pokazuje brzinu kojom se stvarni deficit približava ciljnom deficitu, a koefficijent b pokazuje koliko fiskalni deficit u godini t odstupa od ciljnog deficitia usled odstupanja stope rasta BDP u godini t od potencijalne stope rasta BDP.

U periodu od 2011. do 2013. godine numerička vrednost koefficijenata je određena na nivou a=0,3 i b=0,4 dok je potencijalna stopa rasta BDP,  $g^*=4\%$ .

Počev od 2014. godine numeričku vrednost koefficijenata a i b, kao i potencijalnu stopu rasta BDP odrediće Fiskalni savet i ona će važiti u periodu koji ne može biti kraći od tri godine.

Dug opšteg nivoa države obuhvata direktni dug opšteg nivoa države i izdate garancije opšteg nivoa države (indirektni dug), prema domaćim i stranim poveriocima.

Ukoliko dug opšteg nivoa države, bez duga po osnovu restitucije, pređe 45 % BDP, Vlada je dužna da Narodnoj skupštini, zajedno sa budžetom za narednu godinu, podnese i program za smanjenje duga u odnosu na BDP.

Fiskalni savet podnosi Narodnoj skupštini obrazloženo mišljenje o Vladinom programu za smanjenja duga, a predstavnik Fiskalnog saveta obrazlaže mišljenje u Narodnoj skupštini.

Vlada je obavezna da predlog zakona kojim se uređuje pitanje restitucije uskladi sa principima fiskalne odgovornosti.

Fiskalni savet podnosi Narodnoj skupštini obrazloženo mišljenje o tome da li su odredbe koje se odnose na obeštećenje starih vlasnika u novcu ili preko emisije državnih hartija od vrednosti u skladu sa principima fiskalne odgovornosti, a predstavnik Fiskalnog saveta obrazlaže mišljenje u Narodnoj skupštini.

Posebna fiskalna pravila obezbeđuju da se smanjenje fiskalnog deficitia u odnosu na BDP, najvećim delom ostvari preko smanjenja tekućih javnih rashoda.

Cilj posebnih fiskalnih pravila je i da se promeni struktura javne potrošnje u pravcu smanjenja tekućih rashoda i povećanja javnih investicija.

Pojedinačne plate u javnom sektoru i penzije povećaće se u januaru 2011. godine za iznos rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci.

U aprili 2011. godine, plate i penzije povećaće se za iznos rasta potrošačkih cena u prethodna tri meseca, uz uvećanje za polovinu realnog rasta BDP u prethodnoj godini ukoliko je taj rast pozitivan.

U aprili 2012. godine, plate i penzije povećaće se za iznos rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci, uz uvećanje za polovinu realnog rasta BDP u prethodnoj godini ukoliko je taj rast pozitivan.

U oktobru 2011. i oktobru 2012. godine plate i penzije povećaće se za rast potrošačkih cena u prethodnih šest meseci.

U periodu od 2013. do 2015. godine masa sredstava za plate će rasti po stopi rasta potrošačkih cena uvećanoj za polovinu realnog rasta BDP iz prethodne godine.

U periodu od 2013. do 2015. godine prosečne penzije će rasti po stopi rasta potrošačkih cena uvećanoj za rast BDP preko 4 %.

Fiskalna pravila koja regulišu kretanje penzija i plata primenjivaće se i nakon 2015. godine, sve dok učešće penzija u BDP ne dostigne 10 %, a učešće plata 8 %.

Prilikom izračunavanja deficit-a konsolidovane opšte države za 2011. godinu, rashodi i izdaci ne uključuju deo ukupnih javnih investicija koji je veći od 4 % BDP, a u periodu od 2012. do 2015. godine deo javnih investicija koji je veći od 5 % BDP.

Deo javnih investicija iznad najviših nivoa, za koji je dozvoljeno povećati deficit konsolidovane opšte države u skladu sa opštim fiskalnim pravilom, ne sme da bude veći od 2 % BDP.

Fiskalni savet će u saradnji sa Državnom revizorskom institucijom dati mišljenje o tome da li je obuhvat javnih investicija u skladu sa računovodstvenim standardima.

#### Fiskalna pravila za lokalnu vlast

##### Član 27ž

Fiskalni deficit lokalne vlasti može nastati samo kao rezultat javnih investicija.

Fiskalni deficit lokalne vlasti je sastavni deo konsolidovanog deficit-a opšte države.

Fiskalni deficit lokalne vlasti u određenoj godini ne može biti veći od 10 % njenih prihoda u toj godini.

Izvršni organ lokalne vlasti može da podnese zahtev Ministarstvu za odobrenje fiskalnog deficit-a iznad navedenog iznosa samo ukoliko je ono rezultat realizacije javnih investicija.

Zahtev za prekoračenjem se podnosi Ministarstvu najkasnije do 1. maja tekuće godine, za narednu budžetsku godinu.

Zahtev za prekoračenja treba da sadrži detaljno obrazloženje opravdanosti investicija zbog kojih nastaje prekoračenje, analizu dugoročne održivosti duga lokalne vlasti, kao i druge informacije koje zahteva Ministarstvo.

Ministarstvo je dužno da najkasnije do 30. juna lokalnoj vlasti odgovori na zahtev uz odgovarajuće obrazloženje.

Pri odobravanju prekoračenja Ministarstvo će voditi računa kako o opravdanosti zahteva, tako i o mogućnosti da se zahtev uklopi u planirani deficit konsolidovanog sektora države za narednu godinu.

Ukoliko lokalna vlast prekorači limit za deficit u određenoj godini, bez odobrenja Ministarstva, ministar obustavlja prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajući deo poreza na zarade i poreza na dobit preduzeća u narednoj budžetskoj godini za iznos prekoračenja.

## Izuzetne okolnosti

### Član 27z

Vlada može samo izuzetno i privremeno da odstupi od fiskalnih principa i pravila utvrđenih ovim zakonom, i to u slučajevima prirodnih katastrofa i eksternih šokova koji utiču na ugrožavanje zdravlja ljudi, nacionalne bezbednosti i pad privredne aktivnosti, o čemu donosi odluku.

Vlada je dužna da podnese Narodnoj skupštini izveštaj u kome će jasno navesti:

- 1) razloge za odstupanje od fiskalnih principa ili pravila;
- 2) mere koje Vlada namerava da preduzme da bi ponovo poštovala fiskalne principe ili pravila;
- 3) vremenski period u kome Vlada očekuje da će početi ponovo da se pridržava fiskalnih principa ili pravila.

Vlada dostavlja Narodnoj skupštini izveštaj iz stava 2. ovog člana u roku od trideset dana od usvajanja odluke iz stava 1. ovog člana ili u sledećem godišnjem Izveštaju o fiskalnoj strategiji, u zavisnosti od toga koji slučaj pre nastupi.

## Izjava o odgovornosti

### Član 27i

Uz Izveštaj o fiskalnoj strategiji prilaže se izjava o odgovornosti koju potpisuje ministar.

U izjavi o odgovornosti se obavezno navodi da su svi izveštaji na koje se izjava odnosi:

- 1) izrađeni korišćenjem analitičkih tehnika i procena koje ispunjavaju visoke standarde profesionalnog integriteta i stručnosti;
- 2) zasnovani na ažurnim i tačnim ekonomskim i fiskalnim informacijama dostupnim u vreme zaključenja izveštaja;
- 3) obuhvataju sve odluke koje je donela Vlada, a koje imaju značajan ekonomski ili fiskalni uticaj o kome je ministar imao saznanja u vreme potpisivanja izjave o odgovornosti.“

### Član 16.

Član 31. menja se i glasi:

### „Član 31.

Postupak pripreme i donošenja budžeta i finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje izvršava se prema budžetskom kalendaru, i to:

- 1) Kalendar za nivo Republike Srbije:
  - (1) 15. februar - ministar daje instrukciju za predlaganje prioritetnih oblasti finansiranja;
  - (2) 15. mart - direktni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije na osnovu instrukcije iz podatke (1) ove tačke dostavljaju Ministarstvu predloge za utvrđivanje prioritetnih oblasti finansiranja za budžetsku i naredne dve fiskalne godine;

(3) 30. april - ministar u saradnji sa ministarstvima i institucijama nadležnim za ekonomsku politiku i privredni sistem priprema Izveštaj o fiskalnoj strategiji, koji sadrži ekonomsku i fiskalnu politiku Vlade sa projekcijama za budžetsku i naredne dve fiskalne godine;

(4) 15. maj - ministar dostavlja nacrt Izveštaja o fiskalnoj strategiji Fiskalnom savetu;

(5) 15. jun - Fiskalni savet daje mišljenje o nacrtu Izveštaja o fiskalnoj strategiji;

(6) 1. jul - ministar dostavlja Vladi predlog Izveštaja o fiskalnoj strategiji na usvajanje;

(7) 15. jul - Vlada usvaja Izveštaj o fiskalnoj strategiji i dostavlja ga Narodnoj skupštini na razmatranje;

(8) 1. avgust - ministar dostavlja uputstvo za pripremu nacrtu budžeta Republike Srbije;

(9) 1. avgust - ministar dostavlja Izveštaj o fiskalnoj strategiji lokalnoj vlasti i organizacijama za obavezno socijalno osiguranje;

(10) 31. avgust - Narodna skupština dostavlja Vladi komentare i preporuke u vezi sa Izveštajem o fiskalnoj strategiji;

(11) 15. septembar - direktni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije i organizacije za obavezno socijalno osiguranje dostavljaju predlog srednjoročnog i finansijskog plana Ministarstvu;

(12) 1. oktobar - Vlada, na predlog ministra, usvaja revidirani Izveštaj o fiskalnoj strategiji, sa informacijama o finansijskim i drugim efektima novih politika, uzimajući u obzir posle 30. aprila ažurirani makroekonomski okvir;

(13) 5. oktobar - Vlada dostavlja Narodnoj skupštini revidirani Izveštaja o fiskalnoj strategiji;

(14) 15. oktobar - ministar dostavlja Vladi nacrt zakona o budžetu Republike Srbije, nacrte odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje sa finansijskim planovima organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

(15) 1. novembar - Vlada usvaja predlog zakona o budžetu Republike Srbije i dostavlja ga Narodnoj skupštini, zajedno sa predlozima odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje i finansijskim planovima organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

(16) 15. decembar - Narodna skupština donosi zakon o budžetu Republike Srbije i odluke o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

2) Kalendar budžeta lokalne vlasti:

(1) 15. avgust - lokalni organ uprave nadležan za finansije izdaje uputstvo za pripremu nacrtu budžeta lokalne vlasti;

(2) 15. septembar - direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti dostavljaju predlog finansijskog plana lokalnom organu uprave nadležnom za finansije za budžetsku i naredne dve fiskalne godine;

(3) 15. oktobar - lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja nacrt odluke o budžetu nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti;

(4) 1. novembar - nadležni izvršni organ lokalne vlasti dostavlja predlog odluke o budžetu skupštini lokalne vlasti;

(5) 20. decembar - skupština lokalne vlasti donosi odluku o budžetu lokalne vlasti;

(6) 25. decembar - lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja ministru odluku o budžetu lokalne vlasti.

Rokovi iz stava 1. ovog člana predstavljaju krajnje rokove u budžetskom kalendaru.“

### **Član 17.**

Naslov iznad člana 33. i član 33. brišu se.

### **Član 18.**

Naslov iznad člana 34. i član 34. brišu se.

### **Član 19.**

U članu 51. stav 1. posle reči: „Ministarstvo“ dodaju se reči: „- Uprava za trezor“.

### **Član 20.**

U članu 56. posle stava 4. dodaju se novi st. 5. i 6, koji glase:

„Kod korisnika budžetskih sredstava kod koga je iskorišćena ukupna godišnja apropijacija za izvršenje prinudne naplate, Uprava za trezor vrši preusmeravanje sredstava umanjenjem druge odgovarajuće apropijacije za iznos za koji treba izvršiti prinudnu naplatu.

Izvršavanje naloga prinudne naplate sprovodi Uprava za trezor.“

Dosadašnji st. 5, 6. i 7. postaju st. 7, 8. i 9.

### **Član 21.**

U članu 58. stav 1. reč: „knjigovodstvenoj“ zamenjuje se rečju: „računovodstvenoj“.

U stavu 2. reč: „knjigovodstvene“, zamenjuje se rečju: „računovodstvene“.

### **Član 22.**

U članu 60. stav 5. posle reči: „pet“ dodaje se reč: „radnih“.

### **Član 23.**

U članu 61. dodaju se st. 12. i 13, koji glase:

„Ako u toku godine dođe do promene okolnosti koja ne ugrožava utvrđene prioritete unutar budžeta, Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, donosi odluku da se iznos apropijacije koji nije moguće iskoristiti, prenese u tekuću budžetsku rezervu i može se koristiti za namene koje nisu predviđene budžetom ili za namene za koje nisu predviđena sredstva u dovoljnem obimu.

Ukupan iznos preusmeravanja iz stava 12. ovog člana ne može biti veći od iznosa razlike između budžetom odobrenih sredstava tekuće budžetske rezerve i maksimalno mogućeg iznosa sredstava tekuće budžetske rezerve utvrđenog ovim zakonom.“

### **Član 24.**

U članu 65. stav 1. tačka 3) menja se i glasi:  
„3) drugih prihoda.“

### **Član 25.**

U članu 69. posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:  
„Tekuća budžetska rezerva opredeljuje se najviše do 1,5% ukupnih prihoda i primanja od prodaje nefinansijske imovine za budžetsku godinu.“

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

U dosadašnjem stavu 5, koji postaje stav 6, reči: „st. 1 – 4.“ zamenjuju se rečima: „st. 1 – 5.“

### **Član 26.**

U članu 70. stav 3. procenat: „1,5 %“ zamenjuje se procentom: „0,5 %“, a posle reči: „prihoda“ dodaju se reči: „i primanja od prodaje nefinansijske imovine“.

### **Član 27.**

U članu 75. stav 4. reči: „završnih računa“ zamenjuju se rečima: „finansijskih izveštaja“.

### **Član 28.**

U člana 78. stav 1. uvodna rečenica za tačku 1) i podtač. (1), (2) i (3) menjaju se i glase:

„Postupak pripreme, sastavljanja i podnošenja završnih računa budžeta Republike Srbije, budžeta lokalne vlasti i organizacija za obavezno socijalno osiguranje i godišnjih finansijskih izveštaja korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje izvršava se prema sledećem kalendaru, i to:

1) Kalendar za nivo Republike Srbije:

(1) 28. februar - indirektni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije pripremaju godišnji finansijski izveštaj za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga nadležnim direktnim korisnicima sredstava budžeta Republike Srbije; pravosudni organi koji se u budžetu Republike Srbije iskazuju zbirno pripremaju godišnji finansijski izveštaj za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga Visokom savetu sudstva, odnosno Državnom veću tužilaca; korisnici sredstava Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje pripremaju godišnji finansijski izveštaj za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga Republičkom zavodu za zdravstveno osiguranje;

(2) 31. mart - direktni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije pripremaju godišnji izveštaj i podnose ga Upravi za trezor, a direktni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije koji u svojoj nadležnosti imaju indirektne korisnike sredstava budžeta Republike Srbije kontrolišu, srađuju podatke iz njihovih godišnjih izveštaja o izvršenju budžeta i sastavljaju konsolidovani godišnji izveštaj o izvršenju budžeta koji podnose Upravi za trezor; Visoki savet sudstva, odnosno Državno veće tužilaca kontrolišu, srađuju podatke iz godišnjih izveštaja o izvršenju budžeta pravosudnih organa koji se iskazuju zbirno u okviru njihovih razdela i sastavljaju konsolidovane godišnje izveštaje o izvršenju budžeta, koje podnose Upravi za trezor;

(3) 30. april - organizacije za obavezno socijalno osiguranje donose odluke o završnim računima organizacija za obavezno socijalno osiguranje, usvajaju izveštaje o izvršenju finansijskih planova i podnose ih Upravi za trezor; Republički zavod za zdravstveno osiguranje kontroliše, srađuje podatke iz godišnjih izveštaja o izvršenju finansijskog plana korisnika sredstava koji se nalaze u njegovoj nadležnosti, konsoliduje podatke i sastavlja konsolidovani godišnji izveštaj o izvršenju finansijskog plana, koji podnosi Upravi za trezor;“.

U tački 2) uvodna rečenica i podtač. (1) i (2) menjaju se i glase:

„2) Kalendar završnih računa budžeta lokalne vlasti:

(1) 28. februar - indirektni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti pripremaju godišnji finansijski izveštaj za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga nadležnim direktnim korisnicima sredstava budžeta lokalne vlasti;

(2) 31. mart - direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti pripremaju godišnji izveštaj i podnose ga lokalnom organu uprave nadležnom za finansije, a direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti koji u svojoj nadležnosti imaju indirektne korisnike sredstava budžeta lokalne vlasti kontrolišu, srađuju podatke iz njihovih godišnjih izveštaja o izvršenju budžeta i sastavljaju konsolidovani godišnji izveštaj o izvršenju budžeta, koji podnose lokalnom organu uprave nadležnom za finansije;“.

### **Član 29.**

Član 79. menja se i glasi:

„Član 79.

Završni račun sadrži:

1) godišnji finansijski izveštaj o izvršenju budžeta, sa dodatnim napomenama, objašnjenjima i obrazloženjima;

2) godišnji finansijski izveštaj o izvršenju plana organizacija za obavezno socijalno osiguranje, kao i godišnji konsolidovani finansijski izveštaj Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje, sa dodatnim napomenama, objašnjenjima i obrazloženjima;

3) izveštaj eksterne revizije.

Godišnji finansijski izveštaji iz stava 1. ovog člana, koji čine završni račun budžeta Republike Srbije, završni račun budžeta lokalne vlasti i završni račun organizacija za obavezno socijalno osiguranje, moraju biti u skladu sa sadržajem i klasifikacijom budžeta, odnosno plana, s tim da se finansijski rezultat u tim izveštajima utvrđuje saglasno Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor - gotovinska osnova.

Oblik i sadržaj dodatnih napomena, objašnjenja i obrazloženja, koja se dostavljaju uz godišnje finansijske izveštaje iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana, uređuju se aktom ministra.“

### **Član 30.**

Posle člana 79. dodaje se član 79a, koji glasi:

„Član 79a

Republička direkcija za imovinu Republike Srbije, koja vodi jedinstvenu evidenciju nepokretnosti i zbirnu evidenciju pokretnih stvari u svojini Republike Srbije, dužna je da do 31. marta tekuće godine, dostavi Ministarstvu - Upravi za trezor,

izveštaj o strukturi i vrednosti imovine Republike Srbije, na osnovu dobijenih izveštaja o strukturi i vrednosti imovine korisnika sredstava u svojini Republike Srbije, radi sastavljanja završnog računa budžeta Republike Srbije za prethodnu godinu.

Sadržaj izveštaja iz stava 1. ovog člana propisaće ministar.“

### **Član 31.**

U članu 80. tačka 3) posle reči: „harmonizaciju“ dodaju se reči: „i koordinaciju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije“.

### **Član 32.**

Član 81. menja se i glasi:

„Član 81.

Korisnici javnih sredstava uspostavljaju finansijsko upravljanje i kontrolu, koja se sprovodi politikama, procedurama i aktivnostima sa zadatkom da se obezbedi razumno uveravanje da će svoje ciljeve ostvariti kroz:

- 1) poslovanje u skladu sa propisima, unutrašnjim aktima i ugovorima;
- 2) realnost i integritet finansijskih i poslovnih izveštaja;
- 3) ekonomično, efikasno i efektivno korišćenje sredstava;
- 4) zaštitu sredstava i podataka (informacija).

Finansijsko upravljanje i kontrola obuhvata sledeće elemente:

- 1) kontrolno okruženje;
- 2) upravljanje rizicima;
- 3) kontrolne aktivnosti;
- 4) informisanje i komunikacije;
- 5) praćenje i procenu sistema.

Finansijsko upravljanje i kontrola organizuje se kao sistem procedura i odgovornosti svih lica u organizaciji.

Za uspostavljanje, održavanje i redovno ažuriranje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, odgovoran je rukovodilac korisnika javnih sredstava. Rukovodilac korisnika javnih sredstava može preneti nadležnost za uspostavljanje, održavanje i redovno ažuriranje sistema finansijskog upravljanja i kontrole na lice koje on ovlasti.

Rukovodilac iz stava 4. ovog člana do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu na propisani način izveštava ministra o adekvatnosti i funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Ministar utvrđuje zajedničke kriterijume i standarde za uspostavljanje, funkcionisanje i izveštavanje o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru.“

### **Član 33.**

Član 82. menja se i glasi:

„Član 82.

Korisnici javnih sredstava uspostavljaju internu reviziju.

Za uspostavljanje i obezbeđenje uslova za adekvatno funkcionisanje interne revizije odgovoran je rukovodilac korisnika javnih sredstava.

Interna revizija je organizaciono nezavisna od delatnosti koju revidira, nije deo ni jednog poslovног procesa, odnosno organizacionog dela organizacije, a u svom radu je neposredno odgovorna rukovodiocu korisnika javnih sredstava.

Funkcionalna nezavisnost interne revizije se obezbeđuje samostalnim odlučivanjem o: području revizije na osnovu procene rizika, načinu obavljanja revizije i izveštavanju o obavljenoj reviziji.

Interna revizija na osnovu objektivnog pregleda dokaza obezbeđuje uveravanje o adekvatnosti i funkcionisanju postojećih procesa upravljanja rizikom, kontrole i upravljanja organizacijom da li ovi procesi funkcionišu na predviđen način i omogućuju ostvarenje ciljeva organizacije.

Interna revizija pruža savetodavne usluge koje se sastoje od saveta, smernica, obuke, pomoći ili drugih usluga u cilju povećanja vrednosti i poboljšanja procesa upravljanja datom organizacijom, upravljanja rizicima i kontrole.

Internu reviziju obavljaju interni revizori.

Interni revizori u vršenju funkcije, primenjuju međunarodne standarde interne revizije, etički kodeks interne revizije i principe objektivnosti, kompetentnosti i integriteta.

Interni revizori su obavezni da čuvaju tajnost službenih i poslovnih podataka.

Rukovodilac iz stava 1. ovog člana do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu na propisani način izveštava ministra o funkcionisanju sistema interne revizije.

Ministar propisuje zajedničke kriterijume za organizovanje i standarde i metodološka uputstva za postupanje i izveštavanje interne revizije i bliže uređuje poslove interne revizije u javnom sektoru.“

#### **Član 34.**

Član 83. menja se i glasi:

„Član 83.

Harmonizaciju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije vrši Ministarstvo - Centralna jedinica za harmonizaciju.

Centralna jedinica za harmonizaciju obavlja poslove:

1) centralne harmonizacije, koordinacije, praćenje primene i sagledavanje kvaliteta finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru;

2) definisanja zajedničkih kriterijuma i standarda za uspostavljanje i funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole;

3) definisanja zajedničkih kriterijuma za organizaciju i postupanje interne revizije u javnom sektoru;

4) vođenje registra ovlašćenih internih revizora u javnom sektoru i evidencije povelja interne revizije;

5) stručnog usavršavanja, sertifikacije i nadzora nad radom internih revizora;

6) stručnog usavršavanja rukovodilaca i zaposlenih u javnom sektoru iz oblasti finansijskog upravljanja i kontrole, u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima;

7) objedinjavanje godišnjih izveštaja iz člana 81. stav 5. i člana 82. stav 10. ovog zakona o stanju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije.

Ministar dostavlja Vladi objedinjeni godišnji izveštaj iz stava 2. tačka 7) ovog člana.

Zaposleni na poslovima Centralne jedinice za harmonizaciju su obavezni da čuvaju tajnost službenih i poslovnih podataka.

Ministar propisuje program za stručno obrazovanje i uslove i postupak sertifikovanja, odnosno polaganja ispita za sticanje profesionalnog zvanja ovlašćeni interni revizor u javnom sektoru, stručno ospozobljavanje, usavršavanje i daje smernice i uputstva za obavljanje poslova iz stava 2. ovog člana.“

### Član 35.

Posle člana 92. dodaje se novo poglavlje VIIIA sa čl. 92a - 92ć i naslovima iznad tih članova, koji glase:

#### „VIIIA FISKALNI SAVET

Fiskalni savet

##### Član 92a

Ovim zakonom ustanovljava se Fiskalni savet.

Fiskalni savet je nezavisan državni organ.

Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti Fiskalni savet je odgovoran Narodnoj skupštini.

Fiskalni savet ima svojstvo pravnog lica.

Fiskalni savet ima pečat u skladu sa zakonom.

Sedište Fiskalnog saveta je u Beogradu.

Fiskalni savet sastoji se od tri člana koje bira Narodna skupština.

Za vršenje stručnih i administrativnih poslova obrazuju se stručne službe Fiskalnog saveta.

##### Član 92b

Članove Fiskalnog saveta predlažu:

- 1) predsednik Republike predlaže predsednika Fiskalnog saveta;
- 2) ministar predlaže jednog člana;
- 3) guverner Narodne banke Srbije predlaže jednog člana.

Ukoliko Narodna skupština ne izabere predloženog člana, postupak za izbor tog člana se ponavlja.

Fiskalni savet vrši svoje nadležnosti nakon izbora sva tri člana Fiskalnog saveta.

Nakon izbora članovi Fiskalnog saveta polažu zakletvu pred Narodnom skupštinom, čime preuzimaju dužnost. Zakletva glasi: „Zaklinjem se na odanost Republici Srbiji. Obećavam da će poštovati Ustav i zakone. Zaklinjem se čašću da će svoju dužnost obavljati nezavisno, pošteno i na dobrobit sadašnjih i budućih generacija“.

### Član 92v

Za člana Fiskalnog saveta može biti izabrano lice koje je državljanin Republike Srbije, koje ne vrši javnu funkciju, nije osuđivano i koje ima:

1) odgovarajuću magistarsku, master ili doktorsku diplomu iz oblasti ekonomskih nauka, objavljene naučne radove iz oblasti makroekonomije, fiskalne politike, javnih finansija, računovodstva ili neke druge srodne naučne oblasti i najmanje pet godina radnog iskustva;

2) pored uslova iz tačke 1) ovog stava, kandidat za predsednika Fiskalnog saveta treba da ima najmanje pet godina iskustva u obavljanju rukovodećih poslova.

Član Fiskalnog saveta ne može obavljati druga zaduženja ili plaćene dužnosti, osim naučnog, obrazovnog, umetničkog, književno-savetodavnog, uredničkog ili nekog drugog intelektualnog rada, u skladu sa zakonom.

Član Fiskalnog saveta ne može biti član političke stranke niti se u svom radu može voditi političkim uverenjima.

### Član 92g

Članovi Fiskalnog saveta se biraju na period od šest godina, a članstvo u Fiskalnom savetu članu Saveta prestaje pre isteka mandata:

- 1) ukoliko počne da obavlja bilo koju javnu funkciju;
- 2) ispunjenjem uslova za penziju;
- 3) podnošenjem ostavke;
- 4) ako je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen na kaznu zatvora bezuslovno u trajanju od najmanje šest meseci;
- 5) ako je pravosnažnom sudskom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 6) gubljenjem državljanstva;
- 7) usled smrti;
- 8) razrešenjem.

Narodna skupština može razrešiti dužnosti člana Fiskalnog saveta ukoliko se ispostavi da:

- 1) nije sposoban da vrši funkciju zbog mentalne ili fizičke nesposobnosti, što se utvrđuje na osnovu dokumentacije relevantne medicinske ustanove;
- 2) ne postupa u skladu sa Ustavom i zakonom.

### Član 92d

O nastupanju razloga za prestanak mandata ili razrešenje, Fiskalni savet bez odlaganja obaveštava Narodnu skupštinu.

Inicijativu za razrešenje člana Fiskalnog saveta može da podnese najmanje 20 narodnih poslanika.

Inicijativa se podnosi u pisnom obliku, sa obrazloženjem i dokazima o nastupanju razloga iz člana 92g ovog zakona.

Inicijativu razmatra nadležno radno telo Narodne skupštine.

Član Fiskalnog saveta čije se razrešenje predlaže, ima pravo da se pismeno ili usmeno obrati članovima nadležnog radnog tela Narodne skupštine, na sednici na kojoj se razmatra inicijativa o njegovom razrešenju.

Nakon obavljene rasprave i glasanja, nadležno radno telo Narodne skupštine podnosi izveštaj Narodnoj skupštini sa predlogom da Narodna skupština doneše odluku o razrešenju člana Fiskalnog saveta ili da inicijativu odbaci.

Članu Fiskalnog saveta prestaje mandat i sva prava po tom osnovu danom donošenja odluke o njegovom razrešenju na sednici Narodne skupštine.

#### Član 92đ

Nadležno radno telo Narodne skupštine može samoinicijativno da predloži Narodnoj skupštini da se član Fiskalnog saveta razreši kada, na osnovu kontinuiranog praćenja rada Fiskalnog saveta u skladu sa zakonom ili na osnovu drugih saznanja, utvrdi da su nastupili razlozi za razrešenje iz člana 92g ovog zakona.

U postupku kada nadležno radno telo Narodne skupštine samoinicijativno predloži da se član Fiskalnog saveta razreši, primenjuju se odredbe člana 92d stav 5. ovog zakona.

#### Funkcije i zadaci Fiskalnog saveta

#### Član 92e

##### Fiskalni savet:

- 1) proverava makroekonomске i fiskalne prepostavke korišćene za izradu Izveštaja o fiskalnoj strategiji Vlade;
- 2) daje nezavisnu i kredibilnu ocenu mera ekonomске politike koje predlaže Vlada u cilju ostvarivanja kvantitativnih fiskalnih ciljeva koje je Vlada postavila;
- 3) procenjuje osnovne fiskalne rizike i verovatnoću da će Vlada ispuniti svoje fiskalne ciljeve u budućnosti;
- 4) procenjuje u kojoj meri je Vlada u prošlosti poštovala fiskalna pravila koja je utvrdila;
- 5) procenjuje ima li osnova za aktiviranje bilo koje od odredbi za izuzetne okolnosti i kolika je verovatnoća da će Vladin plan prilagođavanja omogućiti povratak na poštovanje fiskalnih pravila;
- 6) proverava adekvatnost ekonomskih klasifikacija, uključujući pravilnu klasifikaciju kapitalnih izdataka, kako bi se obezbedilo ispravno merenje kvantitativnih fiskalnih ciljeva.

#### Član 92ž

##### Fiskalni savet obavlja sledeće zadatke:

- 1) priprema mišljenje na nacrt Izveštaja o fiskalnoj strategiji;
- 2) priprema i dostavlja Narodnoj skupštini analizu o:
  - revidiranom Izveštaju o fiskalnoj strategiji Vlade za odgovarajuću fiskalnu godinu;
  - predlogu zakona o budžetu Republike Srbije, koji podrazumeva i predlog rebalansa, kao i o amandmanima koji su podneti u toku skupštinske rasprave;
- 3) priprema i podnosi Narodnoj skupštini analizu predloga zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije i konsolidovanog bilansa opšteg nivoa države;

4) priprema i dostavlja Narodnoj skupštini procene o fiskalnim uticajima predloga drugih zakona, kao i amandmana koji su podneti u toku skupštinske rasprave.

Fiskalni savet podnosi analize iz stava 1. tačka 2) ovog člana Narodnoj skupštini u roku od 15 dana od datuma pod kojim je Vlada podnela Narodnoj skupštini revidirani Izveštaj o fiskalnoj strategiji, odnosno predlog zakona o budžetu Republike Srbije ili predlog rebalansa.

#### Član 92z

Fiskalni savet može u bilo kom trenutku, na svoju inicijativu ili na zahtev, dati savet Vladi o pitanjima koja se odnose na fiskalnu politiku i upravljanje javnim finansijama.

Sve analize, izveštaji, preporuke i saveti koje pripremi Fiskalni savet biće javno dostupni u roku od pet radnih dana od dana njihovog dostavljanja ministru, Vladi ili Narodnoj skupštini.

Izveštaji, analize i procene Fiskalnog saveta su dostupni javnosti putem internet stranice Fiskalnog saveta.

Izveštaji, analize i procene Fiskalnog saveta prema potrebi se objavljaju u „Službenom glasniku Republike Srbije“, kao i na internet stranici Narodne skupštine, Vlade, Ministarstva finansija, ili odgovarajuće jedinice lokalne vlasti.

#### Obaveza dostavljanja informacija Fiskalnom savetu

#### Član 92i

Fiskalni savet ima ovlašćenje da zahteva od ministara da mu dostave odgovarajuće ekonomske i fiskalne prognoze i analize koje mogu biti potrebne Fiskalnom savetu kako bi izvršio svoje nadležnosti i funkcije u skladu sa ovim zakonom.

Pored toga, Fiskalni savet može zahtevati od ministra da izradi i dostavi Fiskalnom savetu fiskalne projekcije zasnovane na alternativnim prepostavkama i scenarijima.

Fiskalni savet ima ovlašćenje da zahteva informacije od svih subjekata u javnom sektoru, uključujući javna preduzeća, ako je takva informacija od suštinske važnosti za rad Fiskalnog saveta.

Ako ne dobije tražene informacije koje su od suštinske važnosti za rad Fiskalnog saveta, predsednik Fiskalnog saveta o tome obaveštava Narodnu skupštinu.

#### Organizacija i sastav

#### Član 92j

Predsednik Fiskalnog saveta:

- 1) predsedava Fiskalnim savetom;
- 2) saziva sastanke Fiskalnog saveta i utvrđuje dnevni red istih;
- 3) predstavlja Fiskalni savet;
- 4) odobrava objavljivanje procena o predlozima zakona;
- 5) rukovodi Fiskalnim savetom kao državnim organom;

6) odgovara Narodnoj skupštini za pouzdanost procena koje bude izrađivao Fiskalni savet.

Predsednik Fiskalnog saveta donosi Poslovnik o radu kojim se bliže uređuje način i postupak po kome Fiskalni savet vrši svoju nadležnost, odlučivanje i druga pitanja utvrđena ovim zakonom koja su od značaja za rad Fiskalnog saveta, uz prethodnu saglasnost nadležnog radnog tela Narodne skupštine.

#### Član 92k

Fiskalni savet ima stručnu službu sa specijalnim savetnicima i prateću službu.

Rukovodiće službi iz stava 1. ovog člana imenuje predsednik Fiskalnog saveta na period od šest godina.

Način obavljanja poslova, organizaciona struktura službi i sistematizacija radnih mesta bliže se uređuju aktom Fiskalnog saveta, uz prethodnu saglasnost nadležnog odbora Narodne skupštine.

#### Član 92l

Stručnom službom sa specijalnim savetnicima rukovodi vrhovni specijalni savetnik.

Za vrhovnog specijalnog savetnika može biti imenovano lice koje je državljanin Republike Srbije, koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje poseduje doktorat iz oblasti ekonomskih nauka, ima objavljene naučne radove iz oblasti makroekonomije, fiskalne politike, javnih finansija, računovodstva ili neke druge srodne naučne oblasti i najmanje pet godina radnog iskustva.

#### Član 92lj

Poslove specijalnog savetnika obavlja lice koje je državljanin Republike Srbije, koje ne vrši javnu funkciju, nije osuđivano i koje ima:

- 1) odgovarajuću fakultetsku diplomu iz oblasti ekonomije, finansija, računovodstva ili neke druge relevantne oblasti;
- 2) izvanredno teorijsko i praktično znanje o budžetskim i finansijskim pitanjima;
- 3) najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti ekonomije, finansija, računovodstva ili drugoj relevantnoj oblasti.

Specijalni savetnik ne može obavljati druge plaćene poslove, osim naučnog, obrazovnog, umetničkog, književno-savetodavnog, uredničkog ili nekog drugog intelektualnog rada u skladu sa zakonom.

#### Član 92m

Fiskalni savet može angažovati spoljne stručnjake, radi obavljanja određenih poslova iz svoje nadležnosti.

Spoljni stručnjak mora da ima odgovarajuće stručno znanje i iskustvo.

Spoljni stručnjak može biti fizičko ili pravno lice.

Za spoljnog stručnjaka može biti angažovan i strani državljanin, koji je priznati stručnjak u oblasti od značaja za izvršavanje poslova iz nadležnosti Fiskalnog savetnika.

Sva radna dokumentacija, koju izradi spoljni stručnjak, na raspolaganju je i pripada Fiskalnom savetu.

#### Član 92n

Pratećom službom rukovodi sekretar.

Za sekretara može biti imenovano lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje je diplomirani pravnik ili diplomirani ekonomista, koje ima položen državni stručni ispit i najmanje devet godina radnog iskustva u struci.

#### Radnopravni položaj

#### Član 92nj

Predsednik Fiskalnog saveta ima pravo na osnovnu platu u visini osnovne plate specijalnog savetnika, uvećane za 30 procenata.

Članovi Fiskalnog saveta imaju pravo na osnovnu platu u visini od 90 procenata od osnovne plate predsednika Fiskalnog saveta.

U pogledu drugih prava, dužnosti i odgovornosti članova Fiskalnog saveta, shodno se primenjuju odredbe propisa kojima su uređena prava izabralih lica.

#### Član 92o

Vrhovni specijalni savetnik ima pravo na osnovnu platu u visini od 90 procenata plate koja je određena za članove Fiskalnog saveta.

U pogledu drugih primanja i prava vrhovnog specijalnog savetnika primenjuju se odredbe zakona koje uređuju ova prava za državne službenike na položaju, osim ako ovim zakonom nije drugčije propisano.

#### Član 92p

Sekretar Fiskalnog saveta ima pravo na osnovnu platu u visini plate sekretara ministarstva.

U pogledu drugih primanja i prava sekretara primenjuju se odredbe zakona koje uređuju ova prava za državne službenike na položaju, osim ako ovim zakonom nije drugčije propisano.

#### Član 92r

Broj specijalnih savetnika određuje se aktom Fiskalnog saveta, uz prethodnu saglasnost nadležnog radnog tela Narodne skupštine.

Specijalni savetnik može biti u radnom odnosu na neodređeno ili određeno vreme.

Specijalni savetnik ima pravo na osnovnu platu koja se određuje množenjem osnovice za obračun i isplatu plate i koeficijenta koji pripada državnom službeniku u prvoj grupi položaja - 9,00.

Osnovica za obračun i isplatu plate iz stava 5. ovog člana utvrđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika.

#### Član 92s

Lice koje radi u službi Fiskalnog saveta ima radnopravni položaj državnog službenika na izvršilačkom radnom mestu ili nameštenika, osim ako ovim zakonom nije drugčije propisano.

Odluku o zasnivanju i prestanku radnog odnosa u Fiskalnom savetu donosi predsednik Fiskalnog saveta.

Odluka iz stava 2. ovog člana je konačna.

Lice koje radi u službama Fiskalnog saveta, osim specijalnih savetnika, ima pravo na platu, koja iznosi onoliko koliko iznosi plata po propisima kojima se utvrđuju plate državnih službenika i nameštenika.

### Član 92t

Osnovna plata određena članom 92nj st. 1. i 2, članom 92o stav 1. i članom 92r stav 3. može se, usled posebnih složenosti u radu u Fiskalnom savetu, uvećati za dodatak koji iznosi do 30 procenata.

Kriterijume i visinu dodatka utvrđuje predsednik Fiskalnog saveta.

### Sredstva za rad

#### Član 92ć

Sredstva za rad Fiskalnog saveta i njegovih stručnih službi obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Članovi Fiskalnog saveta na predlog sekretara utvrđuju predlog finansijskog plana Fiskalnog saveta, i dostavljaju ga nadležnom radnom telu Narodne skupštine na saglasnost.

Po dobijenoj saglasnosti od nadležnog radnog tela Narodne skupštine, Fiskalni savet dostavlja predlog finansijskog plana Ministarstvu.

Poslovni prostor, opremu i sredstva neophodna za rad Fiskalnog saveta obezbeđuje Vlada.

Reviziju finansijskog poslovanja Fiskalnog saveta vršiće Državna revizorska institucija.“

### Član 36.

U članu 93. tač. 1), 2) i 3) menjaju se i glase:

„1) finansijsko planiranje, koje obuhvata:

(1) projekcije priliva i odliva budžeta Republike Srbije u toku budžetske godine na kvartalnom, mesečnom i dnevnom nivou;

(2) definisanje limita plaćanja;

(3) projektovanje potrebnih iznosa novčanih sredstava na kvartalnom i mesečnom nivou radi finansiranja deficitia i otplate dospelih dugova i planiranje održanja adekvatnog nivoa likvidnosti tokom budžetske godine;

2) upravljanje finansijskim sredstvima Republike Srbije, koje obuhvata:

(1) upravljanje likvidnošću putem upravljanja novčanim sredstvima na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije i deviznim sredstvima Republike Srbije;

(2) izvršenje budžeta i priprema periodičnih izveštaja o izvršavanju budžeta;

(3) plasiranje slobodnih novčanih sredstava;

(4) smanjenje izloženosti finansijskim rizicima kroz upotrebu finansijskih derivata;

(5) razradu postupaka za naplatu primanja preko bankarskog sistema;

(6) upravljanje ostalim finansijskim sredstvima (akcijama, obveznicama, potraživanjima itd.) i finansijskim derivatima;

3) kontrolu rashoda, koja obuhvata odobravanje plaćanja do visine utvrđenih aproprijacija;“.

Tačka 6) menja se i glasi:

„6) uspostavljanje i održavanje informacionog sistema za upravljanje javnim finansijsama Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti i upravljanje tim sistemom;“.

### **Član 37.**

U članu 100. stav 5. briše se.

### **Član 38.**

U članu 103. tačka 2) reči: „41, člana 42. stav 6. i člana 50.“ zamenjuju se rečima: „41. i člana 42. stav 6.“

U tački 6) reči: „čl. 74-79.“ zamenjuju se rečima: „čl. 74-79a“.

### **Član 39.**

U članu 110. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Korisnici iz stava 1. ovog člana, do roka utvrđenog aktom ministra, vode svoje računovodstvene evidencije i izrađuju propisane finansijske izveštaje, a transakcije i poslovni događaji se ne evidentiraju u glavnoj knjizi trezora.“

### **Član 40.**

U članu 112. stav 2. briše se.

### **Član 41.**

U čl. 30, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 45. i 109. i naslovu iznad člana 45, reč: „Memorandum“ u datom padežu zamenjuje se rečima: „Izveštaj o fiskalnoj strategiji“ u odgovarajućem padežu.

### **Član 42.**

Članove Fiskalnog saveta predлагаči će predložiti Narodnoj skupštini u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Predsednik Fiskalnog saveta doneće poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od dana sazivanja prve sednice Saveta.

Vlada je dužna da u roku od 60 dana od dana izbora predsednika i članova Fiskalnog saveta obezbedi uslove za njegov rad.

### **Član 43.**

Odredbe člana 2. stav 1, stav 3, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji (nove tač. 25i) i 25k)), st. 5. i 7, člana 4, člana 15, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji (novi čl. 27v, 27g, 27d, 27đ i 27i) i čl. 16, 17, 18, 28, 40. i 41. ovog zakona, primenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Odredbe člana 29. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2012. godine.

Odredbe ovog zakona kojima se utvrđuje nadležnost Fiskalnog saveta, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji, pripremu budžeta i završnog računa budžeta, kao i na pripremu i dostavljanje mišljenja, analiza, procena i drugih akata nadležnim organima, primenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Podzakonski akt iz člana 30. ovog zakona doneće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, podzakonski akti iz čl. 4, 5, 32, 33. i 34. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, a podzakonski akt iz člana 29. ovog zakona doneće se do 31. decembra 2011. godine.

#### **Član 44.**

Odredbe propisa i drugih opštih akata koji su stupili na snagu pre stupanja na snagu ovog zakona, u delu koji se odnosi na Memorandum o budžetu i ekonomskoj i fiskalnoj politici, počev od 1. januara 2011. godine, shodno će se primenjivati na Izveštaj o fiskalnoj strategiji, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

#### **Član 45.**

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.